

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Monstris Et Monstrosis, Qvam Mirabilis, Bonvs, Et
Ivstvs, In Mvndo Administrando, Sit Devs, Monstrantibvs**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1647

§. 4. Variarum bestiarum figuræ in quas se stygius Vertumnus
transfigurat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51168](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51168)

si de inimicis luderet, loquebatur. Si virium aliquid haberetis, sufficeret unus ad proelium; sed quoniam Domino vos enervante, frangimini, multitudine tentatis inferre terrores: cū hoc ipsum infirmitatis indicium sit, quod irrationabilium induitis formas bestiarum. Rursumq; confidens aiebat: Si quid valetis, si vobis mei potestatem Dominus dedit, ecce prae sto sum; deo rate concessum: Si verò non potestis, cur frustra nitimini? Signum enim crucis, & fides ad Dominum, inexpugnabilis nobis murus est. Certant pictores de his monstris inferni penecillo exprimendis. Videtur enim Stygius archipirata omnes copias totamque classem suam, contra vnum hunc Christi heroem conuocasse. Sed nihil effecit, sciuit enim Antonius, se contra laruas pugnare, tantoque fuit clarior eius victoria, quāto plures diuersioresque hostes superauit.

§. IV.

Variarum bestiarum figurae, in quas se Stygius Vertumnus transfiguratur.

Has autem laruas, fumum, fucum, pigmentum, hanc caliginem & fuliginem, quam Acherons omnem, velut in confluentem collectam, opposuit Antonio, aliàs

etiam sæpe seorsim induxit in theatrum. Meminit infestæ à Tartaro domus in vita Theodori Sicæorum Archimandritæ, Georgius presbyter, Theodori discipulus, in qua & hominibus, & iumentis plurimum molestiarum afferebant cacodæmones. In illa cùm domestici pranderent, aut cœnarent, lapides in mensas à Spiritibus iaciebantur, & telæ mulierum rumpebantur. Tanta quoque murium & serpentum multitudo domum occupabat; vt præformidine nemo ingredi auderet. Antiquum hoc est, nam & cum Eua in serpentis exuijs, rem suam magnam voluit confabulari. Quin & Gertrudi vt præstigias officiasque faceret, in murem se contraxit; ille vtique Angelus, qui olim vertice cælum tangebatur, qui dicebat in corde suo: *Ascendam super altitudinem nubium, similis ero Altissimo*; ecce ille Angelus, cuius operimentum fuerat omnis lapis pretiosus, nunc pugnaturus procedit, qua galea, qua lorica indutus? muscoli corio. Nonne hoc est grande monstrum, quod à pulchritudine Angeli, in formam muscoli degenerauit? Tanti est tentare, oppugnare, vexare hominem Numini seruientem. Ostensum est

Isa. 14. 14.

autem

autem huc vsq; , malum Angelum vel in mure, vel in Æthiope atrum apparere, vt memores illius : *Hic niger est, hunc tu, Romano, caueo*, eum fugiamus. Aliquando tamē assurgit, seq; ostentat grandio-
Fundum Barbilianū, ob flagitiosam incolarum vitam, assiduè vehementerq; infestans, in forma ferocientis tauri, nunc oues insectabatur & fatigabat; nunc gregum atq; armentorum custodibus graues molestias afferebat, adeò, vt etiam quidam ipsorum, ob eas intemperies Furiasq; solum mutare coacti sint. Huic tauro alio lanione opus non fuit, quàm qui sacris armis vteretur. Adfuit igitur S. Gregorius, qui *Litaniarum & aque lustralis* præsidio eū profligauit. Misera bestia, sis magna licet, magnum tamen inuenisti antagonistam, cùm Gregorium inuenisti. Meruerant quidem fundi incolæ, non iam arripides Martis boues, quibus ararent, sed igniuomum talem Plutonis taurum; at præualuit sanctissimi Pontificis virtus sacris armis contra profanissimum spiritum vtentis; vt & nos disceremus modum Auerni monstra fugandi. Piè ergo & sapienter agunt, qui non solùm Litanijs Diuos inuocant,

in.

Io. Diac;
in vita S.
Greg. lib.
4. 6. 93.

in fundorum & domorum suarum custodia, sed etiam aquam lustralem & hominum cubiculis, & iumentorum stabulis ubique appendunt; asperguntque, cuius affusionem non potest pati spiritus ille, qui ad ignes est damnatus, authoratusque. Quid ni autem Vertumnus iste de tauro in equum, aut centaurum; & rursus de gigante in pygmæum mutetur? Ingrediamur in fodinas metallicas. An non ibi Spiritus Annebergicus operarios duodecim viros vno flatu interfecit? Contigit id in specu, qui *Corona Rosaica* appellatur, estque argenti diues. Apparuit autem tunc specie equi habentis procerum collum, & truces oculos, ac velut adhinniens, ex immani rictu flatum emisit infernali sulphure venenatum. Nimirum vt non sine cupiditate, ita neque sine discrimine effodiuntur opes, quas natura in viscera terræ abstru-
fit. Hinc alter Schnebergicus spiritus, nigro cucullo vestitus, qui in fodina Georgiana, operarium è solo sublatum, in superiore loco maximæ illius concauitatis, quondam feracis argenti, non sine inclementi corporis attritu collocauit. In multis alijs fodinis auri, visuntur tripalmares
masculi

lo. Diet.
in vita
Greg. lib.
4. c. 23.
Munsterus lib. II,
Cosmograph.
cap. 15.
ex Georgio Agricola.

masculi versicoloribus tunicis vestiti, qui velut Gryphes id metallum custodiunt; neque rarò de vicinia audiuntur tanquam malleatores rupem extundentes. Ita neque vllarum pecudum, neque vllorum hominum forma tam est vilis, in quam gigantes isti non intrent; in muscas, in formicas; in omnes figuras.

§. V.

Acherontici Protei, versipelles ludi.

Quia enim admodum rarum est damnatorum animas, vel ad breue tempus, ex Orco emitti, dæmones earum vice funguntur, in hominibus diuexandis, eamq; in rem varios vultus mentiuntur. Quod credibile est Athenis Athenodoro contigisse de quo memoravi. Clariùs tamen euenit Còrinthi in domo Eubatidæ, vt memorat ipse Pythagoricus Arignotus.

Inhabitabilis illa erat domus, propter terricula. Quod si quis inhabitasset, expauescens subito fugiebat. Deciderat ergo iam, tetrumq; rumpebatur. Nullus erat, qui ingredi auderet. Arignotus hec audiens, incantationibus & carminibus armatus, domum ingreditur, Umbram, si appareat, domo exacturus. Dum tacitus in vastissimo atrio sedens,

Apud Lucian. in Philopseude.

ad